

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Folk-Sagor

11.

De tre Hundarne.

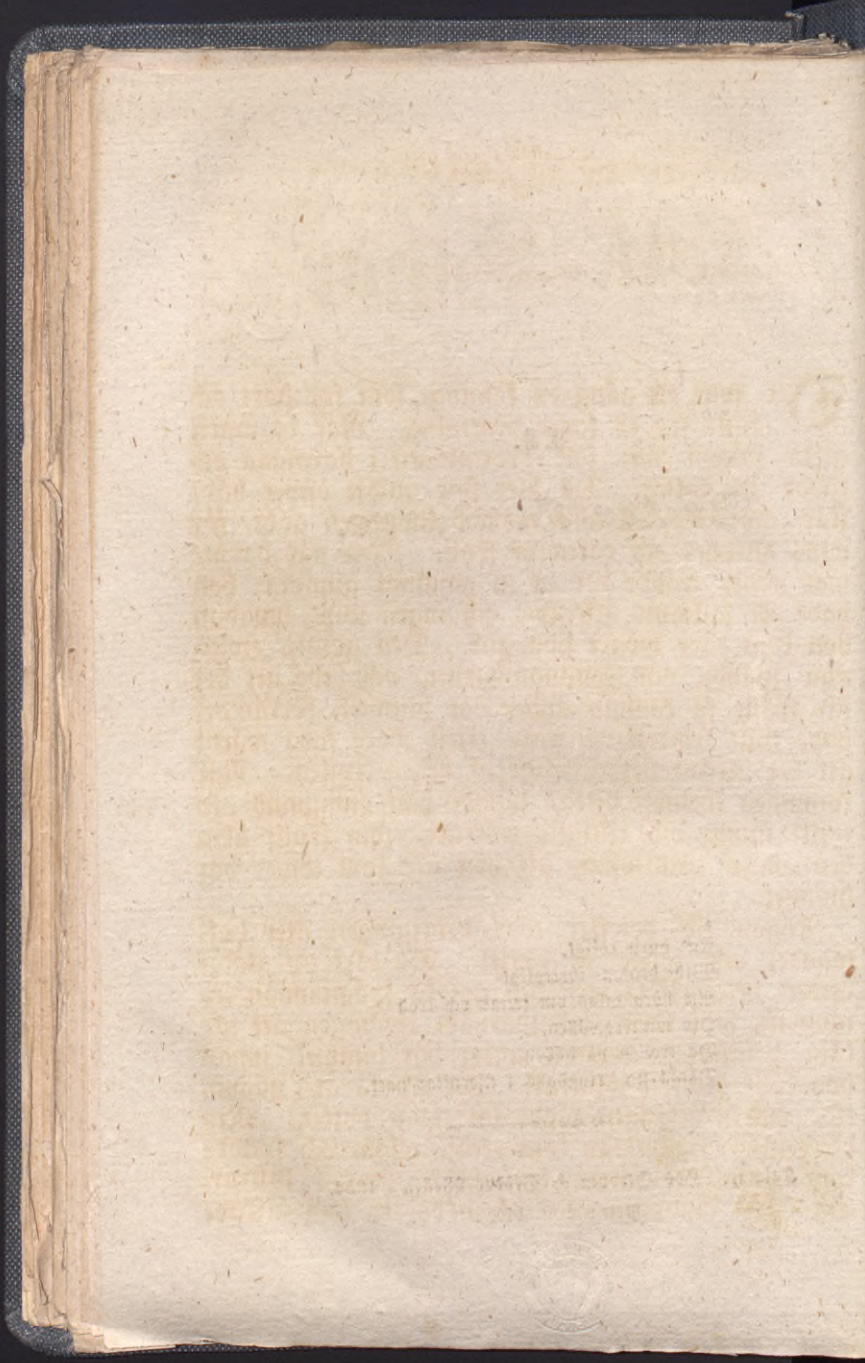
Ät huru roligt,
Wid brasan förtroligt
Att höra talas om jettar och troll
Om winterqvällen,
Då trollen på hällen
Dansa sin ringdans i stjernklar natt.

Kalmar. Hos Ströhm & Bröder Westin 1854.

Pris: 4 fl. kfo.

Det war en gång en konung, som for bort och fäste sig en fager drottning. När de varit gifta någon tid, föll drottningen i barnsång och födde en dotter. Då blef stor glädje öfwer både stad och land, ty alla unnade konungen godt, för hans mildhet och rättwisa skull. Men när barnet war födt, trädde der in en gammal gumma; hon hade ett sällsamt utseende, och ingen wiste hwadan hon kom eller hwart hon gick. Den gamla qwinnan spädde om konunga-barnet, och sade att det icke skulle få komma under bar himmel, förrän det hade fyllt femton wintrar, eljest wore fara wärdt att det blefwe bortröfwadt af berga-trollen. När konungen förnam detta, gömde han qwinnans ord i sitt sinne, och tillsatte wäktare, som skulle akta den unga prinsessan, att hon icke kom under bar himmel.

Någon tid derefter war drottningen åter hafwande, och födde en dotter. Då blef ny glädje öfwer hela riket; men den gamla spåqwinnan infann sig som förut, och warnade konungen att icke låta prinsessan komma under bar himmel, innan hon fyllt femton wintrar. Det led så åter någon, tid, och drottningen födde sin tredje dotter. Men den gamla gumman kom tredje resan, och spädde konungadottern såsom hon spått hennes systrar. Då blef konungen illa till mods, ty han ålskade

sina barn öfwer allt annat i werlden. Han gaf derföre strång befallning, att de tre prinsessorna alltid skulle hållas under taf, samt åktade noga uppå, det ingen skulle fördrista sig att bryta mot hans wilja härutinnan.

Det stod så om en rund tid, och konungabarnen wårte upp till de fagrafte mör, som någon wiste omtala nära eller fjerran. Då brast der ut örlig i landet, så att konungen deras fader for bort. En dag, medan han war i härnad, sutto de tre prinsessorna wid windögat, och sågo sig ut, huru solen sken på de små blomstren i örtagården. De kände nu en stark åtrå att leka med de fagra blomorna, och bådo sina waktare om orlof, att en liten stund få wandra omkring i trädgården. Wåktarena wille icke samtycka hårtill, ty de råddes för konungens wrede; men konungadöttrarne bådo så innerligen wackert, att männen icke kunde stå emot utan låto dem få sin wilja fram. Prinsessorna woro nu mycket glada, och gingo så ut i trädgården. Men deras wandring blef icke lång, ty de hade knappast kommit under bar himmel, förrän der plötsligt sänkte sig en sky, som förde dem bort, och alla försök att finna dem igen woro såfånga, ehuru man letade i alla wäderstreck.

Det blef nu stor sorg och jåmmer öfwer hela riket, och man kan wäl tänka att konungen icke heller wardt mycket glad, när han kom hem, och sporde huru allt hade timat. Men, såsom ordståfwet lyder: "gjord gerning har ingen återwåndo;" han måste derföre låta det wara som det war. Då nu ingen annan råd stod till finnandes, låt konungen utgå ett bud öfwer allé sitt rike, att den som kunde

frälsta hans trenne döttrar ut bergstrollens wäld, skulle få en af dem till gemål, och med henne halftwa konungadömet. När detta blef spordt öfwer länderna, drogo många ungerswenner ut, med hästar och följe, att leta efter de tre prinsessorna. — Wid konungens hof woro twenne främmande prinsar, hwilka liksom föro bort, att fresta om lyckan wille stå dem bi. De rustade sig på det aldrabästa med brynjor och kosteliga wapen, och ordade stort, att de icke skulle komma tillbaka, utan att hafwa lyckats i sitt företag.

Wi låta nu konungadömnerna fara omkring och söka så länge, och wända öf åt ett annat håll. Då är att förtälja, huru som det bodde en fattig enkla långt, långt in i den wilda skogen. Hon egde en enda son, som hade till dagelig id att gå wall med sin moders galtar. Medan posten så wankade omkring uti marken, skaf han sig en pipa, och hade sin lust att leka derpå; men han spelade så sagert, att hwem som hörde det, blef förnöjd ända in i själen. Eljest war posten storweyt och stark, samt frihugsen, så att han icke gerna räddes för någonting.

Det hände sig en gång, att wallposten satt i skogen och lekte på sin pipa, me'n hans trenne galtrar gingo och rotade under granrötterna. Då kom der gåendes en gammal, gammal man, med ett skägg, som war både widt och sidt, så att det räckte långt nedom håltestaden. Gubben hade med sig en hund, som war mycket stor och stark. Wid nu posten fick se den stora hunden, tänkte han för sig sjelf: "godt den som hade slik en hund till sällskap här i ödemarken, då wore det ingen nöd!" När

gubben märkte sådant, tog han till orda: "fördenksfull är jag kommen hit, att jag vill byta min hund emot någon af dina galtar." Pojken war genast redo, och gick in på handeln; han fick så den stora hunden, och gaf sin grå galt i stället. Derestefter gick gubben sina fårde. Men wid afskedet sade han: "wål tänker jag att du blir nöjd med wår köpslagan, för det är intet med denna hunden som med andra hundar. Han heter Håll, och hwad helst du ber honom hålla, det håller han, wore det än det grymmaste troll." Så samtaladt skiljdes de åt, och pojken tyckte att lyktan den gången icke varit honom emot.

Sedan det blifwit afton, lockade pojken sin hund, och dref galtarne hem ur skogen. När nu den gamla gumman fick weta, att hennes son hade bytt bort den grå galten för en hund, blef hon öfvermåttan wred, och öfverföll pojken med hugg och slag. Wallgossen bad henne gifwa sig tillfreds; men det half inte, utan ju längre det led, des mera ökades gummans wrede. När så ingenting annat stod att råda ro: gade pojken sin hund, och sade: "håll!" Genast lopp hunden fram, fattade den gamla qwinnan, och höll henne fast, att hon icke förmodde röra sig; men han gjorde henne för öfrigt ingen skada. Råringen måste nu lofwa sin son att låta sig nöja med hwad som skett, och de blefwo så åter förliftra med hwarandra. Men gumman tyckte att hon lidit en stor skada, när hon mistade den feta galten.

Andra dagen gick pojken åt skogen, med sin hund och sina begge galtar. När han kom fram, satte han sig ned, och lekte på sin pipa som hans sed war, och hunden dansade derwid så konstigt, att det war stor under att se uppå. Wäst han nu satt, kom det gamla gråskägget åter gåendes utur skogen, och hade med sig en annan hund, som icke war min: dre än den förra. Wid pojken fick se det wackra djuret, tänkte han för sig sjelf: "godt, den som hade den hunden med till sållskap här i ödemarken, då wore det ingen nöd!" När gubben märkte sådant, tog han till orda: "fördenksfull har jag kommit hit, att jag vill byta min hund emot en af dina galtar." Pojken besinnade sig icke länge, utan gick in på handeln; han fick så den stora hunden och gaf sin galt i stället. Derestefter gick gråskägget sina fårde. Men wid afskedet sade han: "wål tänker jag att du blir nöjd med wår köpsla-

gan för det är inte med denna hunden som med andra hundar. Han heter Slit, och hvad helst du ber honom slita, det riswer han i stycken, wore det ock det grymmaste tross." Så samtaladt skildes de åt. Men pojken war glad i hugen, och tyckte att han gjort ett godt byte ehuru han wäl wiste att hans gamla mor icke skulle bli nöjd med hans deln.

När det nu led mot qwällen, och pojken kom hem, blef gumman icke mindre wred än dagen förut. Denna gången dristade hon likwäl icke slå sin son, ty hon räddes för hans stora hundar. Men, som det plågar hända, att när qwinnor länge hafwa bannats gifwa de sig omsider till råts, så gick det äfwen nu. Pojken och hans moder blefwo således åter förlifka, men gumman tänkte wid sig sjelf, att hon lidit en skada, som sent kunde botas.

Tredje dagen gick pojken åter till skogs, med sin galt och sina begge hundar. Som han nu war glad till sinnes, satte han sig uppå en stubbe och spelade på pipan, efter som hans sed war; men hundarne dansade så konstigt, att det war rätt lustigt att se derpå. Wid pojken satt i allsödens ro och gamman, kom det gamla gråstägget åter gåendes utur skogen. Denna gången hade han med sig en tredje hund, som war lika stor med de andra. När så pojken fick se det wackra djuret, kunde han inte låta bli att tänka: "godt, den som hade den hunden till sällskap här i ödemarken, då wore det ingen nöd!" Straxt tog gubben till orda: "fördensfull har jag kommit hit, att jag will sälja dig min hund, ty jag kan wäl märka att dig lystier gerna ega honom." Pojken war genast redo, och gick in på handeln; han fick så den stora hunden, och gaf sin sista galt i stället. Derefter gick gubben sina färde. Men wid afskedet sade han: "wäl tänker jag att du blir nöjd med wår köpslagan; för det är inte med denna hunden, som med andra hundar. Han heter Ly, och har en så fin hörsel, att han förnimmer allt som timar, wore det ock många mil härifrån. Ja, han hör huru träden wera och gräsen gro på marken." Så samtaladt, skildes de åt med stor wänskap. Men pojken war glad i hugen, och mente att han nu icke behöfde rådas för någonting i werlden.

När så aftonen led och wallgosfen drog hem till sitt, blef hans moder mycket bedröfwad, att hennes son hade sått hela

deras egendom. Men pojken bad henne låta fara sin sorg, han wille nog laga, att hon icke skulle lida någon brist. Huru han nu ställde sina ord, blef gumman åter glad, och tyckte att han talat både wäl och manligt. Men när dagen grydde, drog pojken på jagt med sina hundar, och när qwällen kom, wände han åter hem med så mycket willebråd, som han orkade håra. Han jagade så någon tid bortåt, intill des att gummans wisthus war ymnigt försedt med mat och allsköns nödorst. Då tog han ett kärligt farwål af sin moder, lockade sina hundar, och sade, att han wille wandra ut i werlden och fresta hwad lyckan kunde beståra honom.

Pojken färdades nu öfwer berg och willa stigar, och kom djupt in i den mörka skogen. Der mötte han gråskägget, som jag nyss talte om. Wid de åter råkadess, blef pojken mycket glad, och helsade: "god dag, far! tack för sist wi möttes." Gubben swarade: "god dag igen! hwart tänker du taga wägen?" Pojken tog till orda: "jag aktar mig ut i werlden att se huru mitt öde kan wända sig." Då sade gubben: "gack wägen fram, att du kommer till kungsgården, der skiftas din lycka." Derefter skildes de ifrån hwarandra. Men pojken lydde gråskäggets råd och wandrade rätt fram utan någon hwila. Hwar helst han kom till något herberge, spelte han på sin pipa och lät sina hundor dansa, och då felade aldrig, att han ju fick mat och hufawara, och hwad annat han behöfde.

När pojken hade färdats både länge och wäl, ansände han omföder till en stor stad, hwarest mycket folk strömmade fram på gatan. Swennen undrade hwad detta mände betydta, och kom så till stället, hwarest konungens påbud bläses ut, — att den som kunde frälssa de tre prinsessorna ur bergatrollens wåld, skulle winna en ibland dem, och dertill konungens halfwa land och rike. Nu kunde pojken wäl förstå hwad gråskägget hade menat med sin tillsägelse. Han lockade dertföre sina hundar, och gick wägen fram, intill des han kom uti konungens gård. Men på kungsgården war endast jämmer och sorg, allt ifrån den dagen, då konungens döttrarne förswunnit; och konungen och drottningen sörjde aldramest. Swennen gick så upp i borgstugan, och beddes få spela för konungen och wisa sina hundar. Detta behagade hoffolket wäl, emedan de tänkte det skulle något svingra deras herres sorg. Swennen blef dertföre insläppt, och fick förere sina idrotter.

Men när konungen hörde hans spel, och såg huru konstigt hundarne dansade, wardt han lustig till modd, att ingen sett honom så glad på sju runda år, ända se'n den dagen han misse sina döttrar.

Sedan dansen war lyftad, sporde konungen hwad lön swennen wille hafwa, att han skaffat dem alla så stor en hugnad och förlustelse. Pojken swarade: "Herre, konung! icke har jag kommit hit för att winna gods och guld. Men jag bedes en annan bön, det du gifwer mig orlof, att draga bort och uppsöka de tre prinsessorna som äro i bergatrollens wäld." När konungen hörde detta, blef han mörk i huger, och sade: "icke lär du tänka att kunna frålsa mina döttrar. Eadant är wanskligt, och har misstyckats för dem som äro långt bättre än dig. Men om så sker, att någon frålsar prinsessorna, aftar jag wisserligen inte bryta mitt ord." Detta tycktes swennen wara manligt och konungsligt taladt. Han tog så afsked ifrån konungen, och gaf sig på wäg. Men han satte sig i sinnet, att inte unna sig rast eller ro, förr än han hunnit hwad han sökte.

Pojken färdades nu genom många och stora länder, utan att något märkligt mödte honom. Hwar helst han gick fram, följde hans hundar med; Ly sprang och lyddes om någonting war att förnimma i närheten, Håll drog matsäcken, och Slit, som war den starkaste, bar sin husbonde, när denne blef trött att wandra. Det hände sig så en dag, att Ly kom hastigt springandes till sin herre, och förtäljde det han warit inwid det höga berget, och hört huru konungadottern satt derinne och spannz; men jätten sjelf war inte hemma. Då blef swennen mycket glad, och skyndade till berget; hans trenne hundar följde med. När de kommo fram, sade Ly: "wi hafwa ingen tid att spilla. Jätten är endast tio milar härifrån, och jag förnimmer redan huru gullskorna under hans häst klinga mot stenarne." Swennen gaf nu befällning åt sina hundar, att de skulle slå in bergadörren, hwilket ock skedde. Wid han så kom in i berget, blef han warse en fager mö, som satt i borgasalen och twinnade gullstråd på en gullsten. Ungerwennen gick fram, och helsade den wäna flickan. Då blef konungadottern mycket förundrad, och sade: "hwem är du, som tröstar komma hit i jättens sal? På sju runda år, som jag satt i berget, såg jag ännu aldrig någon människa." Hon tillade: "för Guds skull

skynda härifrån, innan trollet kommer hem, eljest gäller det ditt lif." Men swennen war inte rädd af sig, utan mente att han wäl tordes bida jättens ankomst.

Medan de ännu samtalade härom, kom jätten ridandes på sin gullskodda fåle. Wid han nu fick se att dörren war öppen, blef han mäktig vred, och röt så att hela berget skälwde. Han sade: "hwem är det som har brutit min bergadörr?" Pojken swarade dristigt: "det har jag gjort, och nu will jag bryta dig också. Håll! håll honom; Rif och Ly! sliten honom i mång sinom tusende slingor." Knappast woro orden utfogda, förr än hundarne rusade fram, fastade sig öfwer jätten, och slo honom i otaliga stycken. Då blef prinsessan öfwermåttan glad, och sade: "Gud ske lof! nu är jag frälst." Hon föll så ungerswennen om halsen och kyssde honom. Men pojken wille inte längre dwålsas der, utan sadlade jättens sälar, lade uppå dem allt gods och guld, som fans i berget, och drog skyndsamt bort tillika med den sagra konungadottern.

De foro nu en lång wäg tillsammans, och swennen tjente prinsessan med tuft och fagert sinne, såsom det kunde höfwas en förnäm jungfru. Då hände sig en dag, att Ly, som sprang förut att speja, kom hastigt löpandes till sin herre, och för-tåljde att han varit wid det höga berget, och hört huru den andra konungadottern satt derinne och nystade gullgarn; men jätten sjelf war inte hemma. Wid dessta tidender blef swennen wäl tillfreds och skyndade sig åt berget; hans trogna hundar följde med. När de nu kommo fram, sade Ly; "wi hafwa ingen tid att sinka bort. Jätten är allenast åtta milar härifrån, och jag hör redan huru gullskorna under hans häst klinga mot stenarne." Genast gaf swennen befallning åt sina hundar, att de skulle slå in bergadörren, såsom ock skedde. Wid han nu kom in i berget, blef han warse en fager mö, som satt i bergasalen och nystade gullgarn på en gyllene winda. Ungerswennen gick fram, och helsade den wåna jungfrun. Då blef konungadottern mycket förundrad, och sade: "hwem är du, som tröstar komma hit i jättens sal? På sju runda år, som jag satt i berget, såg jag ännu aldrig någon människa." Hon tillade: "för Guds skull skynda härifrån, innan trollet kommer, eljest gäller det ditt lif." Men swennen sade sitt ärende, och mente att han wäl tordes bida jättens hemkomst.

Medan de ännu talade med hwarandra, kom jätten ridandes på sin gullskodda gångare, och stannade utanför berget. Vid han nu fick se att dörren war öppen, blef han måkta vred och röt så att berget skälde ända ned i rötterna. Han sade: "hwem är det som har brutit min berga:dörr?" Pojken svarade dristigt: "det har jag gjort, och nu skall jag bryta dig också. Håll! håll honom; Rif och Ly! sliten honom i mång sinom tusende flingor." Straxt rusade hundarne fram, kastade sig öfwer jätten, och slo honom i så många stycken som löfwen falla om höstetid. Då wardt konunga:dottern öfwermåttan glad, och utbrast: "Gud ske lof! nu är jag fräls't." Hon föll så ungerswennen i famn, och kyssde honom. Men pojken förde prinsessan till hennes syster, och man kan wäl weta hwad glädje der blef, när de träffades. Sedan tog swennen allt gods som war i bergasalen, lade det uppå jättens gullskodda sälar, och drog derifrån tillika med de twenne konunga:döttrarne.

De färdades nu åter en lång wäg samman, och ungerswennen tjente prinsessorna med tuft och ära, såsom det höfdes förnåma jungfrur. Då hände sig en dag, att Ly, som sprang förut att spana nytt, kom hastigt löpande till sin herre, och förtäljde att han varit wid det höga berget, och hört huru den tredje konunga:dottern satt derinne och wäfde gull:wäf; men jätten sjelf war inte hemma. Vid desfa tider blef swennen wäl tillfreds, och skyndade sig åt berget; hans trenne hundar följde med. När de nu kommit fram, sade Ly: "här är ingen tid att spilla, ty jätten är icke mer än fem milar borta. Jag förnimmer wäl, huru gullskorna under hans håst klinga emot stenarne". Swennen gaf så befallning åt sina hundar, att de skulle slå in berga:dörren, hwilket ock skedde. Vid han nu gick in i berget, blef han warse en md, som satt i bergasalen och wäfde på en gull:wäf. Men stickan war öfwermåttan fager, så pojken aldrig tänkte, att så wänt ett wif kunde finnas i werlden. Han gick nu fram och helsade den sköna jungfrun. Då blef konunga:dottern högeligen förundrad, och sade: "hwem är du, som tröstar komma hit i jättens sal? På sju runda år, som jag satt i berget, såg jag ännu aldrig någon menniska." Hon tillade: "för Guds skull gack härifrån, innan trollet kommer, eljest wästar det din döb." Men pojken war wid godt mod, och

sade att han gerna skulle wåga sitt lif för den sköna konungadottern.

Medan de ännu samtalsade här om, kom jätten ridandes på sin gullstodda fåle, och stannade under berget. Wid han nu gick in, och såg hwilka objudna gåster der wore komna, blef han mycket förfärad; ty han wiste wäl hwad de hade tröffat hans bröder. Han tyckte så wara rådligast att fara med list och funder, eftersom han icke tordes wåga en öppen kamp. Jätten beghynte dertill orda mångt sagert snack, och ställde sig mycket slår och wänlig emot ungerswennen. Tillika befälste han konungadottern laga mat, för att wäl undfågnas deras främmande. Huru trostet nu lade sina ord, lät swennen omsider döra sig af des talande tunga, och glömde wara på sin wakt. Han satte sig så till bords med jätten. Men konungadottern grät i lön, och hundarne wore mycket oroliga; ehuru ingen aftade deruppå.

Sedan jätten och hans gåst hade lyktat sin måltid, sade ungerswennen: "jag har nu stillat min hunger, gif mig äfwen något, hwarmed jag kan släcka min törst!" Hesen swarade: "uppe i berget är en källa, som rinner med det klaraste win; men jag har ingen som kan hemta deraf." Pojken tog till orda: "är det inte annat som brister, så kan ju en af mina hundar gå dit upp." Wid detta tal log jätten i sitt falska hjerta, ty han önskade ingenting så gerna, som att swennen skulle sticka bort sina hundar. Pojken gaf så befällning, att Håll skulle gå till källan efter win, och jätten räcker honom en stor kruka. Hunden gick, ehuru man wäl kunde märka, att det icke skedde med god wilja; men det led och det led, och han kom icke tillbaka.

När så en stund hade gått, sade jätten: "mig undras hwi hunden dröjer så länge borta. Kanste det wore så godt, att du låter din andra hund gå och hjälpa honom, då wägen är lång och krukans är tung att bära." Som nu pojken icke anade något swel, samwette han till jättens begäran, och bödd Elit gå och spörja hwadon Håll icke kom igen. Hunden wistade med swansen, och wille icke lemna sin herre; men swennen märkte det icke, utan dref äfwen honom bort till källan. Då log jätten i mjugg, och konungadottern gret; men ungerswennen aftade icke deruppå, utan war lustig till mods, skämtade med sin wård, och tänkte icke uppå någon fara.

Det led så åter en lång stund; men det hördes icke af hvarken vin eller hundar. Då tog jätten till orda: "wål kan jag märka, att dina djur icke göra hwad du tillsäger dem, eljest skulle wi icke sitta här och törsta. Mig synes bäst, att du låter Ly gå och spörja, hwi de icke komma tillbaka." Swennen äggades af detta tal, och befalste sin tredje hund att hasteligen gå bort till källan; men Ly wille inte, utan kröp gnålande framför sin herres fötter. Då blef pojken vred, och dref honom bort med wåld. Hunden war nu twungen att hörfamma sin husbonde, och lopp så med stor hast uppåt berget. Men när han kom fram, gif det honom som det gäte de andra; der reste sig en hög mur omkring honom, och han blef fängnen genom jättens trolldom.

När så alla tre hundarne woro sin kos, steg jätten upp, skiftade sin hy och grep ett blankt swärd som hang på wäggen. Han sade: "nu will jag hämnas mina bröder, och du skall snarligen dö, ty du är i mitt wåld." Då blef pojken förfärad, och ångrade att han skilt sig wid sina hundar. Han sade: "icke tigger jag om mitt lif, efter som jag i alla fall en gång skall dö. Men ett bedes jag, att jag får läsa mitt Pater noster och spela en psalm på min pipa. Det är så skick och sed uti vårt land." Jätten samtyckte till denna begäran; men sade att han inte wille wänta länge. Swennen föll nu på knä, läste andäktigt ett Pater noster, och begynte spela på sin pipa, att det hödd öfwer både berg och dalar. Men i samma stund miste trolldomen sin makt, och hundarne blefwo lösa igen. De kommo nu farande som en stormwind, och rusade in i bergasalen. Genast steg pojken upp och ropade: "Håll! håll honom; Rif och Ly! sliten honom i mång sinom tusende stingar." Då störtade hundarne öfwer jätten, och reifwo honom i oräkneliga stycken. Derefter tog pojken allt gods som låg i berget, spände jättens hästar för en förgyllande karm, och lagade sig att fara bort det fortaste han förmådde.

Då nu konungadöttrarne åter träffades, blef en stor glädje, såsom hwar man kan tänka, och alla tackade ungerswennen, att han frälst dem utur bergatrollens wåld. Men swennen fattade en håstig kärlek till den yngsta prinsessan, och de lofwade hwarandra sin tro och ära. Konungadöttrarne färdades så wägen fram, med lek och skämtan och allsköns glädje och

swennen tjente dem med tuft och hyllest, som det kunde höf: waß förnåma jungfrur. Men under färdens lekre prinsessor: na med swennens hår, och bundo till en hugkomst hwar sitt fingerguld i hans långa lockar.

En dag medan de ännu woro på wågen, mötte dem twenne wandringsmän, som färdades samma led. De begge främlingarne gingo i slitna kläder, deras fötter woro särade, och man kunde wål se uppå männens stief, att de hade gjort en lång resa. Swennen lät nu hålla med sin karm, och spör: de hwilka de woro och hwadan de kommo. Främlingarne genmålte, att de woro twenne prinsar, hwilka dragit ut att leta efter de tre bergtagna jungfrurna; men deras färd hade haft liten framgång, så att de nu måste wandra hem, snara: re som staccarlar än som konungasöner. När pojken hörde detta, gjordes honom ondt om de begge wandringsmännen, och han frågade om de wille fara med honom i den sagra karmen. Prinsarne tackade mycket för detta anbud. De färdades så tillsammans, och kommo i landet som konungen, prinsessornas fader, hade att råda öfwer.

När nu prinsarne singo weta huru swennen frälst de tre konungadöttrarne, kände de en stor afund, och tyckte att deras egen färd warit dem till ringa bättnad. De lade så råd, huru de skulle swika ungerswennen, och sjelfwe winna åra och hyllest. Men de gömde sitt onda anslag, intill des de kunde finna ett lågligt tillfälle. Då kastade de sig plötsligen öfwer sin följeslagare, grepo honom wid halsen, och qwäfde honom. Derefter hotades prinsessorna med döden, om de inte wille aflägga ed, att förtiga hwad som skett. Som nu konunga: döttrarne woro i prinsarnes wåld, dristade de icke wågra till denna begäran. Men det gjordes dem stor ynk om unger: swennen, som för dem låtit sitt lif, och den yngsta prinsessan förjde honom af allt sitt hjerta, så att hon icke mer wille njuta någon glädje.

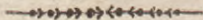
Efter denna stora ogerning drogo prinsarne till kungsgår: den, och man kan wål weta hwad fröjd der blef, att konun: gen fick igen sina trenne döttrar. Under tiden låg den fattige swennen uti stegsnaret, såsom ödd. Men han war icke all: deles öfwergifwen, ty de trogna hundarne lade sig omkring honom, wårnde hans kropp emot kölden och slickade hans sår. De wände icke åter härmed, förrän deras herre qwicknade wid

och kom till lifs igen. När han så hade återfått helse och krafter, begynte han wandra wägen fram, och kom efter mån- ga wedermödor till kungsgården, hwarest prinsessorna hade sitt hemwist.

Wid swennen trädde in, märkte han stort gny och skämtan öfwer hela gården, och ifrån konungasalen hördes dans och fagert strängaspel. Då blef han mycket förundrad, och sporde hwad allt detta mände betyda. Tjenaren swarade: "wist må du vara kommen långwäga ifrån, som icke förnummit att konungen återfått sina döttrar ur bergatrollens wäld. I dag står de begge äldsta prinsessornas bröllopp." Pojken sporde så efter den yngsta prinsessan, om äfwen hon stod brud; men tjenaren gaf till swars, att hon icke wille hafwa någon man, utan bara gråt, och ingen wiste orsaken till hennes stora sorg. Nu blef swennen åter glad; ty han kunde wäl märka att hans fästemo war honom huld och trogen.

Ungerswennen gick så upp i borgstugan, och lätt såga konungen att der war kommen en gäst, som beddes så öfka bröllopsglädjen genom att wisa sina hundar. Detta behagade konungen wäl, och han befallte att främlingen skulle emottagas på det aldra bästa. Wid nu pojken trädde in i salen, blef stor undran ibland hela bröllopsstaran öfwer hans hurtighet och manliga åthäfwor, och tycktes dem alla, att man sällan såg så båd en ungerswenn. Men de tre konungadöttrarne hade genast igenkånt honom, sprungo dertföre upp ifrån bordet och stögo pojken i samn. Då tycktes det prinsarne icke godt att länge dwäljas der de woro. Men konungadöttrarne förtåljde huru swennen fråst dem, och hwad annat dem hade wederfarits: och uppsökte till des mera wisso hwar sitt fingerguld i hans hårlockar.

När så konungen förnam att de begge främmande prinsarne farit med swel och skalkaränker, blef han mycket wred, och låt med skymf och nesa drifwa dem bort ifrån kungsgården. Men den raske ungerswennen undficks med stor hedersebewing, såsom han det wäl hade förtjenat, och samma dag stod hans bröllopp med den yngsta konungadottern. — Efter konungens död, blef swennen forad till herre öfwer landet, och wardt en båd konung. Och der lefwer han med sin sagra drottning, och styrer lyckosamt ännu i dag. Sedan war jag inte med längre.

Natten.

Allt är så tyst i lund och dal,
 Och westanflågtens ande swal
 Fyr sakta genom skogen.
 Ei något moln för Nattens Drott
 Går fram; och dagens möda nått
 Sitt slut på ång och logen.

Och stjernorna de blicka ned
 På grönklådd skog, på enslig hed,
 Der Elfwor dansen tråda,
 Och Bergafungen ur sin sal
 Medråder i den stilla dal,
 Der frid blott tyckes råda.

Då öppnas himlens blåa rand,
 Och med en wallmo:krans i hand
 En engel swäswar neder.
 Han bringar tröst och frid och ljus
 Allt från det hulda fadershus,
 Som salighet bereder.

Ifrån palatsernas gemat
 Och under kojans låga taf
 Han sakta framåt skrider.
 Och se'n sitt hvarf han slutat har
 Han upp till huset åter far
 Då det åt morgon lider.

Albert.

